

Laaja farmakogeneettinen testipaneeli (B-Farma-D) otetaan käyttöön 9.1.2019 alkaen

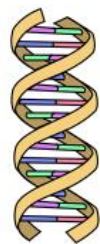
B-Farma-D, nro 12533

Arvoisa asiakas,

Lääkeainemetaboliaan vaikuttavien entsyymien perinnöllinen vaihtelu voi aiheuttaa potilaan lääkeainepitoisuuksissa moninkertaisia eroja. Perimä voi myös vaikuttaa merkittävästi potilaan lääkeainevasteeseen. Vita Laboratoriot Oy:n laajan farmakogeneettisen testipaneelin (12533, B-Farma-D) avulla saadaan tärkeää tietoa potilaan yksilöllisestä lääkeaineiden aineenvaihdunnasta. Tulosten avulla voidaan valita potilaalle paremmin sopiva lääkitys ja arvioida potilaan saama lääkeannos jo hyvissä ajoin ennen lääkityksen aloitusta, mikä lisää lääkehoidon turvallisuutta ja tehoa.

Farmakogenetiikka ja lääkityksen valinta

MassARRAY PGx

Yksilöllinen lääkeainemetabolia

UM = Ultrarapid
Lääkkeen metabolia on liian nopeaa tai epätavallista

EM = Normaali
Lääkkeen metabolia on normaalia

IM = Intermediate
Muu lääkitys tai aineet voivat nopeuttaa tai hidastaa lääkkeen metaboliaa

PM = Hidas
Lääkkeiden metabolia hidasta, jolloin vaikuttavan lääkkeen pitoisuus voi olla liian suuri tai matala

Oikea lääkitys ja annos heti alusta lähtien

UM=ultrarapid metaboliser, EM=extensive metaboliser, IM=intermediate metaboliser, PM=poor metaboliser

Tutkimusindikaatiot

Lääkkeen annostelun suunnittelu ennen lääkehoidon aloitusta. Lääkkeiden mahdollisten vakavien sivuvaikutusten ennakointi ja ehkäisy. Lääkehoidon huonon tehon selvittely.

Esitiedot

Tiedot potilaan lääkityksestä tai suunnitellusta lääkityksestä. Jos potilaalle anotaan KELA-korvausta, tulee esitietoihin liittää potilaan kliniset esitiedot ja diagnoosit. Esitietojen mukana tulisi aina toimittaa potilaan henkilökohtaisen matkapuhelimen numero, johon laboratorio voi lähettää tekstiviestillä tiedon tutkimuksen valmistumisesta sekä ohjeet tulosten tarkasteluun (kirjautuminen Geenitaltio-palveluun).

Näyte

3 ml EDTA-verta. Lähetys huoneenlämpöisenä, mikäli perillä laboratoriossa seuraavana päivänä. Lyhytaikainen säilytys 1-3 vrk jääkaapissa. Näyte ei saa jäätyä eikä näytettä saa pakastaa säilytyksen tai kuljetuksen aikana.

Menetelmä

Tutkimus tehdään MassARRAY®-tekniikalla (Agena Bioscience PGx, San Diego, CA, USA). Analyysi sisältää alla mainitut geenit variaatioineen. Tutkimus tehdään yhteistyössä Labor Dr. Kramer & Kollegen (LADR) kanssa.

ABCB1	CYP2C19	DRD2	OPRM1
ApoE	CYP2C9	F2	PNPLA5
COMT	CYP2D6	F5	SLCO1B1
CYP1A2	CYP3A4	GLP1R	SULT4A1
CYP2B6	CYP3A5	MTHFR	VKORC1

Tulkinta

Tutkimuksesta annetaan kirjallinen lausunto, joka laaditaan yhteistyössä Abomics Oy:n asiantuntijoiden avulla (GeneRx-tietokanta). Lausunto sisältää tiedot potilaan

geenivariaatioista sekä tutkittavien geenivariaatioiden vaikutuksesta lääkkeiden tehoon ja turvallisuuteen sekä fenotyypikohtaiset suositukset annosohjeineen. Lisäksi testitulokset tallennetaan Geenitaltio-palveluun. Mikäli potilaan esitietojen mukana on toimitettu potilaan henkilökohtainen matkapuhelinnumero, lähetetään potilaan matkapuhelimeen tekstiviesti, jossa on tieto tulosten valmistumisesta sekä ohjeet Geenitaltioon kirjautumiseen. Tarkempaa tietoa tutkittavista geenivarianteista ja ohjeistusta Vita Laboratoriot Oy:n Laboratoriokäsikirjassa (www.vita.fi).

Kirjallisuus ja linkit

1. Helste J., Farmakogenetiikka tuo geenitiedon jokaisen lääkärin työpöydälle. Kliin. lab. 2018; 5: 142-147

Tekopaikka

Labor Dr. Kramer & Kollegen (LADR).

Tiedustelut

Sanna Taskinen
Sairaalakemisti, FL
p. 045 77349025
sanna.taskinen@vita.fi

Esa Hämäläinen
LKT, dos.
p. 040 9221341
esa.hamalainen@vita.fi